Nr. 50. Warszawa, dnia 31 Grudnia 1919 r. Rok. II

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austryjackiego i z terenów b. okupacji austryjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S W." 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69, telefon 64-13.

Od Administracji.

Administracja „Dziennika Urzędowego" prosi o niezwłoczne uregulowanie przedpłaty za „Dziennik", do 50 numeru włącznie z roku 1919, licząc **1** Mk. (**1** K. **75** h.) za numer, oraz o nadesłanie na poczet przedpłaty za 1920 r. — **20** Mk. (**35** K.), licząc 1 egzemplarz.

Prenumeratorom, którzy wpłacili należność za 70 numerów za rok 1919 — nadpłacone Mk. **20** (**35** K.) zostanie zaliczone na poczet przedpłaty za rok 1920.

III

723.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany nazwy wsi „Nietroń" na „Wysoka Stara".

Zgodnie z życzeniem ludności zmienia się niniejszem nazwę wsi „Nietroń" gminy Szydłowiec, pow. Koneckiego, na nazwę „Wysoka Stara".

Warszawa, dn. 26/VIII 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

724.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zatwierdzenia miast w powiecie Białostockim.

Na mocy uchwały Sejmu Ustawodawczego z dnia 22 lipca 1919 r. w sprawie miast we wschodnich powiatach zarządza się, co następuje:

zatwierdza się jako miasta w powiecie Białostockim następujące skupienia:

1. Wasilków wraz ze wsiami: Sochanie, Woroszyły, Jakimy i Dąbrówki.
2. Supraśl wraz ze wsiami: Nowo, Nowy-Świat i Klasztor.
3. Choroszcz, wraz ze dworem Rogowo i wsiami Rogówek, Nowosiołki, Ruszczany i Zastawa.
4. Zabłudowo.
5. Knyszyn wraz ze wsiami Grądy, Rosochy, Poniblica i Wodziłówka.
6. Goniądz wraz ze wsią Guzy.
7. Starosielce (kolońja,) wreszcie.
8. miasto Bialystok w granicach, zakreślonych rozporządzeniem Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 10 maja 1919 r. (Dz. Urz. Zarz. Cyw. Ziem Wsch. Nr. 5 z dnia 28/VI 1919, poz, 29).

Na wszystkie powyższe miasta rozciąga się moc obowiązującego dekretu o samorządzie miejskim z dnia 4 lutego 1919 r.

Warszawa, dn. 25/IX 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

725.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie utworzenia gminy Letnisko-Milanówek.

Z gminy Grodzisk pow. Błońskiego wydziela się miescowości letnicze Milanówek-Las górny 85 morg. 46 pr. i Milanówek-Las 198 morg. 20 pr: oraz z gminy Helenów pow. Błońskiego miejscowości Czubin A., 136 morg. 214 pr., Grudów B. 202 morg. 232 pr. i Saturnów A/B 5 morg. 285 pr. i z połączenia wszystkich powyższych miejscowości tworzy się nową gminę pod nazwą Letnisko-Milanówek 628 morg. 257 prętów pow. Błońskiego.

Warszawa, dn. 14/X 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

726.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie obrazów świetlnych.

Na zasadzie art. 5 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o widowiskach, stanowię, co następuje:

Art. 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 lutego 1919 r. (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 12, poz. 140) w przedmiocie przepisów wykonawczych do dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. otrzymuje brzmienie następujące:

Za rozpatrzenie film kinematograficznych pobierana będzie opłata podług następującej taksy:

a) Za filmę naukową, dedagogiczną lub przedstawiającą zdjęcia z natury, albo kronikę (przegląd wypadków bieżących) za każde 50 metrów — 5 Mk. polskich.

b) Za inne filmy, za każde 50 metrów 25 mk.

Niecałe 50 metrów przyjmuje się za 50 met.
Za wystawienie legitymacji filmowej — 10 mk.
Za potwierdzenie każdej kopji karty filmowej — 5 mk.

Filma, zawierająca pod ogólnym tytułem rozmaite obrazy, jak np. „Tydzień Wojenny", „Wrażenia z podróży", uważana jest za jedną filmę. Przezrocza latarni czarnoksięskich nie podlegają opłacie.

Warszawa, dn. 15/IX 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

727.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie rejestracji cudzoziemców.

Na podstawie art. 2-go punktu a) ustawy z dnia 25 lipca r. b. w przedmiocie zapewnienia bezpieczeństwa Państwa i utrzymania porządku publicznego w czasie wojny i na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia r. b., zarządzam co następuje:

Art. 1.

Cudzoziemcy, przebywający w chwili wydania niniejszego rozporządzenia w granicach Polski, z wyjątkiem przynależnych państw z Polską sprzymierzonych i zaprzyjaźnionych, oraz osób, wchodzących w skład poselstw, konsulatów i misji, obowiązani są zgłosić się do rejestracji w biurach państwowych urzędów administracyjnych pierwszej instancji miejsca swego pobytu, a mianowicie: w Warszawie i Łodzi — w biurach komisarzy rządowych, w Lublinie — w biurze komendanta policji, we wszystkich innych miejscowościach — w biurach starostów.

Na zgłoszenie się do rejestracji przysługuje 10-ciodniowy termin od dnia podania w granicach powiatu lub miasta do publicznej wiadomości niniejszego rozporządzenia.

Art. 2.

Nie są obowiązani do rejestracji:

1) nieletni do lat 16-tu,

2) osoby, zarejestrowane przed dniem 2-im sierpnia r. b. w biurze komisarza nadzwyczajnego m. st. Warszawy.

Art. 3.

Podlegającym rejestracji cudzoziemcom dozwolony będzie pobyt w granicach Polski wyłącznie na zasadzie tymczasowych kart pobytu, które po dokonaniu rejestracji będą wydawane przez odnośne urzędy rejestracyjne za opłatą 25-ciu marek.

Pobieranie jednak tych opłat do czasu wydania specjalnego w tym względzie rozporządzenia stosowane będzie jedynie do obywateli rosyjskich i niemieckich.

Art. 4.

Urzędy rejestracyjne mają prawo nakazać zarejestrowanym cudzoziemcom meldowanie się w określonych terminach u władz policyjnych miejsca ich pobytu.

Art. 5.

Zarejestrowani cudzoziemcy mogą wyjeżdżać z miejsca swego pobytu nie inaczej, jak na podstawie każdorazowego zezwolenia władzy, która wydała kartę pobytu.

Dla zmiany miejsca zamieszkania w granicach Polski, oprócz tego, winni są uzyskać kartę pobytu w odnośnym urzędzie tej miejscowości, w której zamierzają zamieszkać.

Art. 6.

Osoby, wyszczególnione w art. 1-ym, które przybędą do Polski po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, obowiązane są w ciągu 24-ch godzin od chwili przyjazdu zameldować się w urzędzie policyjnym, najbliższym miejsca, w którem zamieszkali; w ciągu zaś dni 3-ch zgłosić się do rejestracji, celem uzyskania tymczasowych kart pobytu (art. 1 i 3-ci przepisów).

Art. 7.

Właściciele lokali, administratorowie lub rządcy domów i hoteli obowiązani są o każdej podlegającej rejestracji osobie, zamieszkującej w znajdujących się pod ich zarządem domach i lokalach, zawiadomić właściwy urząd policyjny i baczyć, ażeby żadna z podlegających rejestracji osób, za wyjątkiem zwolnionych od tego obowiązku w myśl art. 2-go punkt 2-gi, po upływie terminów, wyznaczonych do rejestracji, nie przemieszkiwała w tychże domach i lokalach bez tymczasowych kart pobytu.

Zawiadomienia o osobach, zamieszkałych do czasu wydania niniejszego rozporządzenia, winny być składane w ciągu trzech dni od chwili podania niniejszego rozporządzenia w granicach powiatu lub miasta do publicznej wiadomości; o osobach zaś, które zamieszkały po wydaniu niniejszego rozporządzenia — w ciągu 24-ch godzin od chwili ich zamieszkania.

Art. 8.

Cudzoziemcy, których pobyt zagraża bezpieczeństwu Państwa lub porządkowi publicznemu, oraz którzy nie zastosują się do przepisów niniejszego rozporządzenia, podlegają wysiedleniu z granic Państwa.

O konieczności wysiedlenia odnośne urzędy rejestracyjne przedkładają umotywowane wnioski Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 9.

Osoby, winne niestosowania się do zarządzeń, w art. 7-ym wyszczególnionych, podlegać będą odpowiedzialności sądowej z art. 138 i 139 Kodeksu Karnego.

Art. 10.

Przepisy niniejszego rozporządzenia tymczasowo stosują się również do osób, mających stałe zamieszkanie na terytorjum, podległem Zarządowi Cywilnemu Ziem Wschodnich, przebywających na obszarze byłych 10-ciu gubernji Królestwa Pol-

skiego i powiatów: Bielskiego, Białostockiego i Sokólskiego, z następującemi zastrzeżeniami:

1) osoby te mogą być przez odnośne urzędy rejestracyjne zwolnione od obowiązków w niniejszem rozporządzeniu przewidzianych, z wyjątkiem obowiązków wymienionych w art. 1-ym i 6-ym, na podstawie opinji Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich;

2) w razie uznania przez władze pobytu za zagrażający bezpieczeństwu Państwa lub porządkowi publicznemu, ulegają one przymusowemu osiedleniu w miejscu stałego zamieszkania lub internowaniu.

Art. 11.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje w poszczególnych powiatach i miastach od dnia następnego po podaniu go w obwieszczeniach do publicznej wiadomości.

Art. 12.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze b. zaboru rosyjskiego i uchyla rozporządzenie z dnia 22 sierpnia r. b. w przedmiocie rejestracji cudzoziemców w Warszawie.

Warszawa, dn. 18/IX 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

IV.

728.

Okólnik (613) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Komisarza Rządowego w Warszawie oraz Okręgowych Komendantów Policji w Łodzi i Lublinie.

Poniżej zamieszczoną instrukcję Ministerstwa Przemysłu i Handlu podaje się do wiadomości i przestrzegania zawartych w niej przepisów.

Warszawa, d. 6/IX 1919 r. (A. O. 9248/2).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Wyciąg z instrukcji dla Urzędów Przemysłowych.

(do 1.9215/4600/19.I).

Organizacja władz przemysłowych w Polsce będzie mogła być przeprowadzona na trwałe dopiero po całkowitem połączeniu administracyjnem dawnych zaborów oraz po uchwaleniu przez Sejm jednolitej dla całego Państwa ustawy przemysłowej.

Okręgowe Urzędy Przemysłowe (inżynierowie przemysłowi) są zatem przejściową organizacją tymczasową, powołaną do życia pod naciskiem konieczności natychmiastowego ustanowienia władz dla załatwiania bieżących spraw przemysłowych.

Podstawą urzędowania władz przemysłowych są przepisy ustawy przemysłowej rosyjskiej, o ile nie zostały uchylone przepisami ustawodawstwa Państwa Polskiego.

Organami państwowej administracji przemysłowej są na razie:

1. *Okręgowe Urzędy Przemysłowe* (inżynierowie przemysłowi) jako instancja pierwsza.

2. *Ministerstwo Przemysłu i Handlu,* jako instancja druga i ostatnia.

Do Okręgowych Urzędów Przemysłowych należy:

1. Wydawanie pozwoleń na urządzenie i uruchomienie zakładów przemysłowych (o ile sprawy te są wyjęte z pod kompetencji zarządów miejskich, a nie należą do zakresu kompetencji Ministerstwa Przemysłu i Handlu) oraz techniczna strona ochrony pracy.

2. Nadawanie koncesji na wykonywanie przemysłu i handlu w wypadkach, w ustawie przepisanych.

3. Prowadzenie wykazów przeglądowych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, wydawanie świadectw pochodzenia towarów i t. p.

4. Czuwanie nad przestrzeganiem przepisów ustawy przemysłowej i ściganie winnych przekroczeń w właściwej drodze.

Udział Urzędów Przemysłowych w sprawach szkolnictwa zawodowego będzie uregulowany osobną instrukcją.

Co do punktu 1-go powyższego zakresu działania zauważa się co następuje:

Pozwolenie przemysłowo-policyjne na urządzenie, względnie uruchomienie zakładu przemysłowego, jest zezwoleniem władzy przemysłowej na urządzenie, względnie uruchomienie zakładu dla produkcji przemysłowej w oznaczonem miejscu. Pozwolenie to orzeka o dopuszczalności urządzenia, względnie uruchomienia projektowanego zakładu, przedewszystkiem ze stanowiska przepisów przemysłowych.

Pozwolenie może być wydane bezwarunkowo lub pod warunkami, mianowicie pod warunkiem uskutecznienia w urządzeniu zakładu zmian i przeróbek, albo z zastrzeżeniem zastosowania się w prowadzeniu ruchu zakładu do pewnych ograniczeń.

Pozwolenie przemysłowo-policyjne na urządzenie i uruchomienie zakładu przemysłowego jest uprawnieniem rzeczowem, przywiązanem do objektu i służy każdoczesnemu posiadaczowi tego objektu za zwykłem zgłoszeniem u władzy przemysłowej objęcia zakładu przez nowonabywcę.

Pozwolenie przemysłowo-policyjne na urządzenie i uruchomienie zakładu przemysłowego nie zawiera w sobie jeszcze uprawnienia do wykonywania w nim odnośnego przemysłu, na co ustawa przepisuje, oprócz wykupienia świadectwa (tak zwanego patentu) przemysłowego, jeszcze nieraz oddzielne osobiste uprawnienie przemysłowe

(naprz. pozwolenie przemysłowo - policyjne na urządzenie fabryki prochu, uzyskane na podstawie art. 205 Ust. o przem. fabr. i rzem. (Zb. Pr. Ces. Ros., t. XI, część II), nie uprawnia jeszcze do wyrabiania i sprzedaży prochu, na co, oprócz wykupienia patentu, należy uzyskać osobną koncesję na podstawie art. 214 przyt. ustępu.

Pozwolenie przemysłowo-policyjne nie uchyla też potrzeby uczynienia zadość innym jeszcze przepisom: skarbowym, przydziałowo-aprowizacyjnym i t. p., tudzież uzyskania odpowiednich pozwoleń od władz odnośnych, od czego również może zależeć rozpoczęcie lub dalsze prowadzenie produkcji.

Do wydawania pozwoleń przemysłowo-policyjnych są powołane następujące władze:

1. Na wszystkie zakłady, poruszane silnikami parowymi, ropnymi, naftowymi, gazowymi i elektrycznymi, na zakłady, utrzymywane w ruchu za pomocą pieców kowalskich — z wyjątkiem kuźni — tudzież na zakłady, wymienione w punktach 1 — 34 włącznie listy, rozesłanej przy okólniku Ros. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z d. 4 grudnia 1901 r. Nr. 44, wydają pozwolenia przemysłowo-policyjne, w miejsce dawnych urzędów gubernjalnych, Okręgowe Urzędy Przemysłowe (inżynierowie przemysłowi), o ilę w szczegółowych przepisach nie przewidziano kompetencji władzy wyższej (naprz. według art. 205 pozwolenia na fabryki prochu, a według art. 240 pozwolenia na fabryki materjałów wybuchowych należą do kompetencji Ministerstwa Przemysłu i Handlu).

Z tytułu używania, jako siły popędowej, elektryczności lub gazu w warsztatach rękodzielniczych, założonych na małą skalę, gdzie siły motorycznej używa się tylko jako zastępczej do poruszania przyrządów w zasadzie ręcznych, rzemieślniczych, a nie fabrycznych, nie należy uważać tych warsztatów za podlegające pozwoleniu przemysłowo-policyjnemu.

2. Na wszystkie inne zakłady przemysłowe (art. 5) wydają pozwolenia w miastach zarządy miejskie, poza obrębem miast—Okręgowe Urzędy Przemysłowe (inżynierowie przemysłowi).

3. Ministerstwo Przemysłu i Handlu wydaje pozwolenia przemysłowo - policyjne na zakłady przemysłowe, rozciągające się na obszar kilku okręgów przemysłowych, tudzież na zakłady przemysłowe, wyraźnie zastrzeżone jego kompetencji.

729.

Okólnik (623) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Komisarza Rządowego w Warszawie i Łodzi i Komendanta Policji w Lublinie w sprawie przestrzegania w czasopismach tajemnic wojskowych.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18/III 1919 r. w sprawie podawania przez prasę wiadomości wojskowych włożył na organy dozoru prasowego, obowiązek przestrzegania w prasie tajemnic wojskowych, dotyczących ruchu wojsk i środków obrony państwowej, w myśl art. 6 tymcz. przepisów prasowych z dnia 7/II 1919 r. (Dz. Urzed. M. S. W., Nr. 12, poz. 135). Jednocześnie okólnik powyższy polecił w razie wątpliwości, czy wydrukowana wiadomość była aprobowana przed odpowiednie władze wojskowe, zwracać się po informacje do najstarszego Komendanta Miejscowego, w miejscach zaś siedziby Okręgów Generalnych do Wydziału Prasowego tego okręgu.

Obecnie Ministerstwo Spraw Wojskowych opracowało w porozumieniu z redaktorami pism warszawskich, następujące przepisy w sprawie ściślejszego przestrzegania w czasopismach tajemnic wojskowych.

Przepisy dotyczące przestrzegania tajemnicy wojskowej:

Nie podlegają publikowaniu we wszelkich formach następujące wiadomości:

1) o ustroju, składzie i liczebności wszelkiego rodzaju oddziałów wojskowych, o miejscach ich rozlokowania, o przesuwaniu tych oddziałów, oraz o zmianach w ich ustroju, w składzie i liczebności.

2) o uzbrojeniu, zaopatrzeniu w amunicję, umundurowaniu, zaprowiantowaniu i wszelkiego rodzaju zaopatrzeniu technicznem wojsk i ich oddzielnych części, jak również o wszelkich zamierzonych lub dokonywanych w tym względzie zmianach.

3) o obecnym stanie uzbrojenia i zaopatrzenia w amunicję, o zaprowiantowaniu wszelkiego rodzaju, jak również o projektowaniu, utworzeniu nowych twierdz i rozszerzaniu lub zniesieniu istniejących, wreszcie o liczebności i składzie ich garnizonów.

4) o dokonywaniu wszelkiego rodzaju robót w twierdzach, fortyfikacjach i punktach oparcia, oraz o przygotowaniu pozycji, jak również o robotach w fabrykach wykonywujących zamówienia wojenne.

5) wiadomości, wskazujące przygotowania do mobilizacji oddziałów wojskowych i instytucji podwładnych Ministerstwu Spraw Wojskowych, o postawieniu ich na stopie wojennej i o dokonywaniu mobilizacji kontrolujących i próbnych, jak również i o wszelkich rozporządzeniach różnych Ministerstw, dotyczących mobilizacji i koncentrowania wojska.

6) o ruchu i zdolności transportowej kolei żelaznych, o ile ten ruch pozostaje w związku z przywozem wojska i materjałów wojskowych.

7) o stanie istniejących i urządzaniu nowych dróg lądowych i szos, oraz dróg wodnych w okręgach nadgranicznych i o robotach dokonywanych na tych drogach, o ile to pozostaje w związku z potrzebami wojennemi.

8) o stanie technicznym, liczbie, długości i kierunku istniejących, oraz urządzaniu nowych linji i instytucji telegraficznych, zarówno rządowych jak prywatnych, w okręgach nadgranicznych, o stacjach telegrafu bez drutu w całem państwie.

9) o zaprzestaniu dawania urlopów wojskowym i zaliczaniu ich do rezerwy i o zatrzymaniu wojskowych, podlegających zaliczeniu do rezerwy.

10) o niepodlegających publicznemu ogłaszaniu rozkazach i zarządzeniach wojskowych.

11) o przedsiębraniu wszelkich akcji wojskowych w państwie i poza jego granicami.

12) o ujęciu szpiegów, sądzeniu ich i wykonywaniu zapadłych względem nich wyroków.

13) zdjęcia fotograficzne, ryciny, rysunki itp. rzeczy, mogące udzielić wiadomości, nie nadadających się do rozpowszechniania na zasadzie powyższego wykazu.

Przepisy powyższe polecam PP. Starostom -Komisarzowi Rządu w Warszawie, Łodzi i Lublinie i Komendantowi Policji w Lublinie przyjąć do wiadomości i zastosowania

Warszawa, d. 18/IX 1919 r. (V. 7009)

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *S. Wojciechowski*

730.

Okólnik (625) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie podwyższenia taks leczenia w panstwowych szpitalach epidemicznych.

Poniżej zamieszczone rozporządzenie Ministerstwa Zdrowia Publicznego podaje się do wiadomości.

Warszawa, d. 17/IX 1919 r. (O. A. 8236).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *Iszkowski.*

Rozporządzenie Ministerstwa Zdrowia Publicznego z d. 14 sierpnia 1919 r. w sprawie podwyższenia taks leczenia w państwowych szpitalach epidemicznych.

Wskutek zwiększenia się kosztów utrzymania chorych w państwowych szpitalach epidemicznych Ministerstwo Zdrowia Publicznego podwyższa dotychczasową taksę za leczenie chorych w powyższych szpitalach począwszy od dnia 1 września 1919 r. w sposób następujący:

1. W państwowych szpitalach epidemicznych, leżących na terenie b. okupacji austryjacko-węgierskiej, za leczenie jednej osoby przez jeden dzień Zarząd szpitala zaliczać będzie 15 k.

2. W państwowych szpitalach epidemicznych, leżących na terenie b. okupacji niemieckiej, za leczenie jednej osoby przez jeden dzień Zarząd szpitala zaliczać będzie 10 Mk.

Obowiązek zapłaty i sposób ściągania kosztów leczenie reguluje rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1919 r. Nr. 27258/II. 8910

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1919 r. na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

Warszawa, d. 14 sierpnia 1919 r.

Minister

(—) *Janiszewski.*

731.

Okólnik (628) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Komisarzy Rządowych w Warszawie i Łodzi oraz Naczelnika Policji Państwowej w Lublinie w sprawie odbywania kary za uchylanie się od poboru.

Poniżej zamieszczone pismo Ministerstwa Spraw Wojskowych podaje się do wiadomości.

Warszawa, d. 15/IX 1919 r. (I. W. 1201/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *Józef Bek.*

Do rozkazu dziennego Sekcji Poborowej.

Rozkaz tutejszy L. 7341/IV. P., dotyczący terminu odbywania kary administracyjnej, nałożonej na popisowego za przekroczenie przepisów o obowiązku służby wojskowej—zmienia się w tym kierunku, że popisowy, na którego władza administracyjna nałożyła karę za uchylanie się od poboru, odbywa tę karę dopiero po ukończeniu służby wojskowej.

Warszawa, d. 22/VIII — 1919 r.

(—) Dr. *Wyrostek*,

Ppułkownik, Szef Sekcji.

732.

Okólnik (641) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie pokrywania kosztów leczenia w szpitalach epidemicznych.

Poniżej zamieszczone pismo Ministra Zdrowia Publicznego podaje się do wiadomości.

Warszawa, d. 23/IX 1919 r. (A. O, 8205).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *Iszkowski.*

Wedle sprawozdania Okręgowego Urzędu Zdrowia w Warszawie z d. 4/VIII 1919 r. L. 1172/19, władze administracyjne ściągają koszta przymusowego leczenia w szpitalach epidemicznych bezpośrednio od stron interesowanych, co czyni akcję sanitarną wśród ludności i stanowisko lekarzy rządowych niezmiernie niepopularnemi i utrudnia wysoce tłumienie epidemji. Ze względu na to uprasza się Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stosownie do art. 15 dekretu z d. 7 lutego 1919 r.

(Dz. Pr. P. P. Nr. 14, poz. 184), o zarządzenie, by władze administracyjne zasadniczo nie ściągały bezpośrednio od chorych i podejrzanych w szpitalach epidemicznych opłat, lecz koszta odnośne przedstawiały zarządom komunalnym do wyrównania.

Zarazem oznajmia się, że wskutek uchwalenia przez Wysoki Sejm ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych sprawy te zostaną ostatecznie uregulowane rozporządzeniem wykonawczem.

Warszawa, d. 30 sierpnia 1919 r.

Minister
(—) *Janiszewski.*

733.

Okólnik (642) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie wykonywania kontroli przez Ministerstwo Aprowizacji.

Poniżej zamieszczone pismo podaje się do wiadomości i zastosowania.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

Do P. Starosty w Będzinie.

Na sprawozdanie z d. 12 z. m. Nr. II. 1258/2 zamiadamiam, że między depeszą Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. Pr. 491 z d. 4 sierpnia r. b. a okólnikiem Ministerstwa Aprowizacji z d. 6 sierpnia 1919 r. Nr. I. OP. 42 nie zachodzą sprzeczności, gdyż kierownictwo i odpowiedzialność Komisarza Rządowego za całokształt spraw aprowizacyjnych nie może wykluczać kontroli ze strony Ministerstwa Aprowizacji, czy i o ile władza administracyjna I instancji, która z d. 1 sierpnia 1919 r. stała się równocześnie I instancją aprowizacyjną, stosuje się do ustaw i rozporządzeń Ministerstwa.

Podobnie jak kontrolę administracyjną w powiatach wykonuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przez swoich Inspektorów, tak kontrolę aprowizacyjną wykonuje i wykonywać będzie Ministerstwo Aprowizacji przez delegowanych przez siebie Inspektorów objazdowych. Nadmienia się, że okólnik Ministerstwa Aprowizacji Nr. 1/OP. 42 z d. 6 sierpnia 1919 r. wystosowany został po poprzedniem porozumieniu się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, d. 26/IX 1919 r. (I. A. 76/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

734.

Okólnik (643) Ministra Spraw Wewnętrznych do Starostów na terenie b. okupacji austrjackiej oraz Okręgowego Komendanta Policji w Lublinie, wyjaśniający okólnik Nr. 543 w sprawie wypłaty zaległych zapomóg b. rezerwistkom.

Poniżej zamieszczone pismo podaje się do wiadomości i zastosowania się.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

W odpowiedzi na pismo z d. 3 b. m. Nr. 910/2/II wyjaśnia się Panu, że zwrot w okólniku Nr. 543 z d. 16 sierpnia r. b. Nr. AO. 8479/1, że: „prośby rodzin b. wojskowych rosyjskich o wypłatę niewybranych w swoim czasie zasiłków nie mogą być uwzględniane", odnosi się, jak to zresztą wynika z treści okólnika, do zasiłków z czasów rosyjskich i okupacyjnych. Zasiłki zaś za okres od nastania rządów polskich do d. 1 marca r. b. winny być w jaknajkrótszym czasie wypłacone z kredytów, otwieranych na ten cel w kasach powiatowych.

Wobec konieczności zakończenia spraw, związanych z wypłatą zaległych zasiłków dla b. rezerwistek ustanawia się w tym celu termin do 1 listopada r. b., po którym żadne reklamacje Pp. Starostów w przedmiocie otwarcia kredytu lub też zainteresowanych osób w przedmiocie wypłaty im zaległości uwzględniane nie będą.

Warszawa, d. 26/IX 1919 r. (A. O. 8479/3).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

735.

Okólnik (645) Ministra Spraw Wewnętrznych do Szefów Sekcji i Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, wszystkich Starostów, Głównego Komendanta Policji Państwowej i Komisarza Rządu na miasto Warszawę w sprawie zgłoszenia w urzędzie pocztowym adresu urzędu i nazwiska osoby, upoważnionej do odbierania korespondencji i przesyłek.

Poniżej zamieszczone pismo Ministerstwa Poczt i Telegrafów podaje się do wiadomości i wykonania.

Warszawa, d. 26/IX 1919 r. (OP. 6555/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Iszkowski.*

Zauważono, że nowopowstające urzędy i instytucje państwowe nie zgłaszają się po odbiór swojej korespondencji wskutek czego przesyłki pocztowe zalegają nieraz przez dłuższy czas, aż dotyczący urząd pocztowy dowie się przypadkowo o istnieniu i adresie nowopowstałego urzędu państwowego.

Ażeby temu zapobiedz, należy się zwrócić do wszelkich władz tamtejszego okręgu z prośbą o zarządzenie:

1. Żeby wszystkie urzędy i instytncje państwowe zawiadomiły urząd pocztowy, w którego okręgu doręczeń istnieją, o swojem otwarciu, jeżeli tego dotychczas nie uczyniły. W miastach, gdzie istnieje kilka urzędów pocztowych, należy zawiadomienie wysłać do urzędu pocztowego Nr. 1.

2. Aby w doniesieniach tych podały nazwisko upoważnionego do odbioru korespondencji i przesyłek tak zwykłych, jak poleconych i wartościowych.

3. Aby w razie zmiany upoważnionego do odbioru korespondencji, jak również o zwinięciu urzędu zawiadamiały urząd pocztowy.

Zauważa się przytem, że każdy urząd pocztowy powinien prowadzić stałą ewidencję urzędów i instytucji państwowych, znajdujących się w danej miejscowości. W miastach, w których istnieje kilka urzędów pocztowych, ewidencję wszystkich urzędów i instytucji państwowych, znajdujących się w mieście, powinien prowadzić urząd Nr. 1.

Podsekretarz Stanu

Dr. *Urbański* m. p.

736.

Okólnik (647) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów miast w sprawie obsadzania posad miejskich lekarzy weterynaryjnych drogą konkursu.

Na Zjeździe Starszych Okręgowych Inspektorów Weterynaryjnych, który odbył się w czerwcu r. b., powzięto uchwałę, zawierającą życzenie, aby celem uregulowania stanowiska służbowego miejskiego personelu weterynaryjnego i uzgodnienia wzajemnego stosunku państwowej i komunalnej służby weterynaryjnej *posady miejskich lekarzy weterynaryjnych były obsadzane drogą konkursu, oraz aby do Komisji Konkursowej wchodził z urzędu Starszy Okręgowy Inspektor weterynaryjny.*

Uznając dezyderaty Zjazdu za godne poparcia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stosownie do życzenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych zaleca stosowanie powyższego sposobu obsadzania stanowisk miejskich lekarzy weterynaryjnych.

Warszawa, dn. 29/IX 1919 r. (S. M. 2086/2)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *Józef Bek.*

737.

Okólnik (651) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Komisarza Rządowego w Warszawie i Łodzi i Komendanta Policji w Lublinie w sprawie kompetencji co do udzielania uprawnień handlowych.

Poniżej zamieszczone pismo Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje się od wiadomości i stosowania się w ślad tutejszego okólnika Nr. 613 z dnia 6 września 1919 r. Nr. A O. 9248 2.

Warszawa, d 24/IX 1919 r. (A O. 9248/3)

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *S. Wojciechowski*

Do P. Starosty w Kielcach.

W odpowiedzi na zapytanie z dnia 10 lipca 1919 r. Nr. 1204 oraz w związku z tutejszym okólnikiem Nr. 613 z dnia 6 września r. b. Nr. A. O. 9248/2 zawiadamia się Pana po porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, jak następuje:

Wydawanie świadectw na prawo prowadzenia handlu i przemysłu należy według art. 434 ustawy rosyjskiej o bezpośrednich podatkach z reguły do władzy skarbowej.

Wydawanie świadectw przez miejscowe kasy, urzędy miejskie, magistraty i inne odpowiadające im instytucje może odbywać się tylko za zgodą władzy skarbowej i w jej zastępstwie.

Chodzi tu jednak jedynie o świadectwa, stanowiące dowód opłaty podatku skarbowego i t d. co niezależnie od innych wymogów, jest wedle ustawy o podatkach bezpośrednich warunkiem wykonywania przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi.

Wynika z tego, że sprawę kontroli policyjno-przemysłowej i handlowejna leży traktować odrębnie od kwestji podatkowej, t. zn. że nie zawsze wydanie świadectwa przez organ skarbowy jest równoznaczne z pozwoleniem na wykonanie danego przedsiębiorstwa.

Należy tu w szczególności rozróżniać między przedsiębiorstwami wolnemi i ograniczonemi.

Przy przedsiębiorstwach, których wykonanie nie podlega żadnym ograniczeniem, wykupienie świadectwa na prowadzenie handlu lub przemysłu wystarcza tak, iż specjalne pozwolenie nie jest wymagane.

W wypadkach zaś, w których chodzi o wykonanie handlu i przemysłu ograniczonego (koncesjonowanego), władze skarbowe wydają świadectwa handlowe i przemysłowe dopiero wtedy, gdy odnośne osoby wykażą się pozwoleniem właściwej władzy, t. j. władzy, której na zasadzie obowiązujących przepisów przysługuje prawo do wydawania tego rodzaju pozwoleń.

Tą właściwą władzą do wydawania koncesji jest przy handlu i wyrobie *przedmiotów monopolu państwowego i przy prywatnych kantorach wymiany pieniędzy* władza skarbowa, a w szczególności:

Koncesje na handel napojami wyskokowemi piwo, wino miód i wódka, i na restauracje z wyszynkiem udzielają w Warszawie i Łodzi zarządy

skarbowe, zaś na powiatach delegacje Ministerstwa Skarbu po zasięgnięciu opinji Komisarza Rządowego i zarządu miasta.

Koncesje na otwarcie i uruchomienie fabryk wódek, browarów i gorzelni nadaje Ministerstwo Skarbu po zaciągnięciu opinji Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Koncesje na trafiki tytoniowe — Delegacje Ministerstwa Skarbu względnie Zarządy skarbowe, zaś na składownie tytoniu — Dyrekcja Monopolu Tytoniowego.

Koncesje na sprzedaż soli i nafty udziela Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby.

Koncesje na kantory wymiany pieniędzy — Ministerstwo Skarbu.

Tok instancji w sprawach udzielania uprawnień przemysłowych wyjaśniał tutejszy okólnik Nr. 613.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski*

738.

Okólnik (656) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie popisowych, których pobór zastaje w obrębie P. K. U.

Poniżej zamieszczony rozkaz Ministerstwa Spraw Wojskowych podaje się do wiadomości.

Warszawa, d. 1/X 1919 r. (I. W. 1315/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

Do Rozkazu dziennego Sekcji Poborowej i Uzupełnień.

W wypadkach, kiedy w obrębie P. K. U. znajdują się ludzie w wieku popisowym, którzy jednak nie byli podczas poboru powoływani do wojska na tej zasadzie, że na obszarze, do którego są przynależni, pobór nie był przeprowadzony, a następnie w miarę ustalania nowych P. K. U. pobór zostanie na tym obszarze dodatkowo zarządzony, wówczas P. K. U., w której obrębie znajduje się taki popisowy, winna go powołać na Komisję przeglądową i wcielić do wojska.

(—) Dr. *Wyrostek,*
Ppułkownik, Szef Sekcji Pob. i Uz.

739.

Okólnik (657) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie postępowania w wypadkach umyślnych kalectw.

Poniżej zamieszczony rozkaz Ministerstwa Spraw Wojskowych podaje się do wiadomości.

Warszawa, d. 30/IX 1919 r. (IW. 1316/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

Do Rozkazu dziennego Sekcji Poborowej i Uzupełnień.

W wypadkach, kiedy komisja przeglądowa stwierdzi, że defekt cielesny (obcięcie palców u rąk lub nóg, wyrwanie znacznej liczby zębów i t. p.), wywołany został rozmyślnie w celu uchylenia się popisowego od służby wojskowej, wówczas niezależnie od następstw, wywołanych przez uszkodzenie, o ile poza tem stan zdrowia odpowiada przepisom służbowym, należy takiego popisowego zaliczyć do kategorji „B“ z równoczesnem odnotowaniem w jego aktach motywów decyzji.

II Wice-Minister Spraw Wojskowych
K. Sosnkowski.
Jenerał-Pporucznik.

740.

Okólnik (660) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie zachowania drogi służbowej przy wnoszeniu podań.

Zgodnie z brzmieniem art. 18 Tymczasowych Przepisów Służbowych z dnia 11 czerwca 1918 r. wszelkie podania w sprawach służbowych winny być wnoszone jedynie d r o g ą s ł u ż b o w ą.

Zwracam uwagę, że postanowienie to stosuje się i do tych podań, które są wnoszone w sprawach osobistych petentów, ale związanych z ich stanowiskiem służbowem, a więc o zwolnienie, przeniesienie, awans i t d.

Podania takie, wnoszone inną drogą, t. j. z pominięciem swojego bezpośredniego zwierzchnika, ulegają zwrotowi do rąk właściwej władzy przełożonej, mogą też spowodować zastosowanie odpowiednich środków dyscyplinarnych wobec petentów.

Warszawa, dn. 25/IX 1919 r. (AP. 7116)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

741.

Okólnik (671) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Komisarzy Rządu miasta st. Warszawy i m. Łodzi i Komendanta Policji m. Lublina o pociąganiu do odpowiedzialności administracyjnej winnych ukrywania popisowych.

Uzupełniając okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 462 (Dziennik Urzędowy M. S. W. Nr. 42 z d. 20 sierpnia 1919 r., poz. 568) wyjaśniam co następuje:

Rozjaśniając rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 8 lutego r. b. (Dz. Urzęd. M. S. W. Nr. 10, poz. 119), podaje się do wiadomości:

Na zasadzie art. I-a Kodeksu Karnego do występku, przewidzianego w Dekrecie Nr. 168 z d. 4 lutego r. b (Dz. Pr. Nr. 14), t. j. uchylania się od służby wojskowej, mają zastosowanie ogólne zasady, art. 51 tegoż kodeksu co do odpowiedzialności współuczestników występku. Wynika stąd, że przewidzianej w pomienionym Dekrecie karze ulega nie tylko winny uchylania się od służby wojskowej, ale również osoby, które go do tego podżegały albo okazały pomoc przy wykonaniu przestępstwa radą, wskazówką albo obietnicą nieprzeszkadzania spełnianiu lub ukrycia przestępstwa.

W szczególności więc winni ukrywania poborowego, który uchylił się od służby wojskowej, ulegają karze na równi z popisowym.

Ponieważ zaś powołany Dekret z d. 4 lutego 1919 r. przewiduje wymierzanie kar w trybie administracyjnym wogóle za przestępstwo w Dekrecie tym przewidziane, a w myśl art. 51 K. K. przestępstwa dopuszcza się nie tylko popisowy, który uchylił się od służby wojskowej, ale jego podżegacz lub pomocnik, przeto sprawy, dotyczące powyższych osób, w szczególności osób, winnych ukrywania popisowych, uchylających się od służby wojskowej, podlegają rozpoznaniu w trybie karno-administracyjnym.

Stosownie do powyższego wyjaśnienia z okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 462 (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 42, poz. 568 z 1919 r.) uchyla się ustęp: „Winnych ukrywania popisowych kierować należy na drogę sądową" i poleca się sprawy, osób tych dotyczące, kierować do właściwych starostów dla rozpoznania i wymierzania na winnych kary w trybie administracyjnym.

Warszawa, d. 9/X 1919 r. (BP. 1811).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek*

742.

Okólnik (680) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Prezydentów i Burmistrzów miast oraz Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie objęcia zwierzchniego nadzoru nad tramwajami w b. zaborze rosyjskim przez Ministerstwo Kolei Żelaznych.

Ministerstwo Kolei Żelaznych za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że zwierzchni nadzór nad tramwajami na całym obszarze ziem Rzeczypospolitej Polskiej należy do Ministerstwa Kolei Żelaznych. Specjalnie dla b. zaboru rosyjskiego został on ustanowiony uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 maja 1919 r. Zgodnie z powyższym do Ministerstwa Kolei Żelaznych należy udzielanie koncesji na budowę nowych sieci tramwajowej.

Warszawa, d. 14/X 1919 r. (A O. 9766/1)

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

743.

Okólnik (681) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie przestrzegania zasady równorzędności Urzędu Komisarza Ziemskiego przez Starostów.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektórzy PP. Starostowie nie przestrzegają ściśle zasady równorzędności urzędu Komisarza Ziemskiego w stosunku do Urzędu Powiatowego, wydając Komisarzom Ziemskim polecenia, żądając, by zarządzenia, skierowane przez Komisarzy Ziemskich do wójtów i sołtysów, były wykonywane dopiero po uzyskaniu aprobaty przez Starostę i t. p.

Celem usunięcia na przyszłość tych niewłaściwości wyjaśnia się, że urząd Komisarza Ziemskiego, podporządkowany bezpośrednio Okręgowej Komisji Ziemskiej, jest w stosunku do Urzędu Powiatowego równorzędnym, że zatem pisma i załatwienia wychodzące od Komisarza Ziemskiego, nie mogą podlegać rewizji czy aprobacie Starosty oraz że w korespondencji z urzędami ziemskiemi należy przestrzegać form, przyjętych w stosunku równorzędności.

Warszawa, dn. 14/X 1919 r. (AO. 8654/5)

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski*

744.

Okólnik (683) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie przedłożenia i wypełnienia kart osobowych.

W uzupełnieniu tut. okólnika Nr. 512 z dnia 2 Sierpnia 1919 r. Nr. AP. 6176 i w myśl okólnika Prezydjum Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1919 r. Nr. 8687 poleca się, aby na przyszłość każdy nowomianowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych urzędnik własnoręcznie wypełnił kartę osobową, którą niezwłocznie należy przesłać do Ministerstwa.

Jednocześnie poleca się jaknajrychlej przedłożyć karty osobowe urzędników, już mianowanych przez Ministerstwo, które z jakichkolwiek powodów do Ministerstwa nie zostały nadesłane.

Warszawa, dn. 14/X 1919 r. (AP. 6176)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych.
(—) *Józef Bek.*

745.

Okólnik (684) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie rejestracji Związków Zawodowych.

W myśl art. 4 Dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych Związkach Zawodowych (Dz. Praw Nr. 15 poz. 209) rejestracja Związków Zawodowych Robotników Rolnych podlega kompetencji Inspekcji Pracy.

Wobec tego na skutek życzenia Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej poleca się PP. Starostom:

1) Odsyłać do Inspektorów Pracy podania o rejestrację Związków Zawodowych Robotników Rolnych.

2) Odsyłać do Inspektorów Pracy zawiadomienia o powstawaniu nowych oddziałów Związków Zawodowych Robotników Rolnych, o ile takowe nadesłane zostaną do Starostw.

3) Przekazać Inspektorom Pracy wszelkie dokumenty i akta, dotyczące rejestrowania Związków Zawodowych Robotników Rolnych znajdujące się w Urzędach Powiatowych.

Zaznacza się przytem, że Starostwo winno być w posiadaniu wykazu wszystkich zalegalizowanych Związków Zawodowych na terenie powiatu i w tym celu winno się zwrócić o dostarczenie koniecznych danych do Inspektorów Pracy. O wydanie tym ostatnim wskazań w tej mierze Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca się jednocześnie do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Warszawa, dn. 16/X 1919 r. (A.O. 9339/1)

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

746.

Okólnik (688) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów, Komendantów Okręgowych Policji Państwowej, Komendantów Powiatowych Policji Państw., Prezydentów i Burmistrzów miast i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie powoływania się w odpowiedziach na datę Nr. i znak wydziału.

Ministerstwo otrzymuje często pisma, w których zarządy prowincjonalne, powołując się w odpowiedziach na datę i Nr. pisma Ministerstwa, daty i numery podają mylne, szczególniej zaś znaki (litery) przy numerach nie są podawane.

Polecam Panom ścisłe przestrzeganie rozdziału IV, § 13, punkt 3 „Instrukcji biurowej dla urzędów powiatowych."

We wszystkich odpowiedziach należy powoływać się na pismo, na które odpowiedź następuje np: „Na pisma (polecenie) z dnia 25/IX 19 r. Nr. A O. 4856/II" w depeszach daty można nie wskazywać, np: na Nr. BB. 4564.

Proszę zwrócić szczególniejszą uwagę na prawidłowe podanie w odpowiedziach *nie tylko dat i numerów*, lecz i znaków (liter, któremi opatrzony jest każdy numer).

W pismach zaś reklamujących (przypomnieniach) powoływać się na datę i numer poprzedniego pisma z podaniem *przedmiotu sprawy.*

Warszawa, dn. 17/X 1919 r. (OK. 142/2)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Iszkowski.*

747.

Okólnik (697) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Starostów w sprawie wypożyczenia zaprzęgów wojskowych dla ludności cywilnej, celem pomocy w robotach rolnych.

Na skutek pisma Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 8 b. m. Nr. D. G. L. 54418/1197—AP. zawiadamia się Pana, że Min. Spr. Wojsk., czyniąc zadość ogólnie odczuwanej potrzebie przyjścia z pomocą ludności przy robotach rolnych, wydało rozkaz treści następującej:

Dodatek do dziennika Rozkazów Wojskowych.

Wygodzenie zaprzęgów wojskowych dla ludności cywilnej celem pomocy w robotach rolnych.

Wszystkie formacje wojskowe w kraju, celem udzielenia pomocy ludności cywilnej przy robotach rolnych — winny w razie możliwości i o ile to nie koliduje z obowiązkiem służby wojskowej, wygodzić rolnikom do tych robót zaprzęgów (koni, wozów), a to w porozumieniu z miejscowemi państwowemi władzami administracyjnemi 1 instancji (starostwami).

Do robót tych oddawać należy tylko zaprzęgi dwukonne. Ludność cywilna obowiązana jest za używanie pary koni, wozu wraz z usługą żołnierza (woźnicy) dać całodzienne utrzymanie dla 2 koni i dla żołnierza w naturze.

Pasza dzienna dla 2 koni wynosić ma 30 funtów owsa = 12 kg. i 1 pud siana = 16 kg. W razie braku owsa można w wyjątkowych wypadkach część brakującego owsa zastąpić inną paszą treściwą w tej samej wadze, względnie podwójną ilością siana z tem jednak, że każdy koń musi otrzymać dziennie najmniej 10 funtów = 4 kg. owsa.

Żołnierzowi należy się dostatnie pożywienie robotnika rolnego i odpowiednie pomieszczenie.

Czas pracy równy czasowi pracy służby folwarcznej w danej okolicy z tem, że siła pociągowa koni ma być odpowiednio wyzyskana, jednak bez uszczerbku dla ich kondycji ogólnego stanu.

Żołnierz obowiązany jest do pełnienia normalnych posług woźnicy (oracza, poganiacza) przyczem winien się pod każdym względem tak zachowywać jak na żołnierza — Polaka przystoi.

Oprócz wyżywienia dla żołnierza i 2 koni, korzystający z tego wygodzenia obowiązany jest uiścić do kasy wojskowej kwotę 16 mk. za każdy dzień powszedni.

Jeżeli dostarczono 2 konie z żołnierzem bez wozu, to należytośc ta wynoşi 11 mk. 50 fen.

Wynagrodzenie to, ustalone w porozumieniu z Min. Rolnictwa i Dóbr Państwowych, opiera się na następującem obliczeniu:

1)	amortyzacja 2 koni . . .	mk.	4.00
2)	„ wozu . . .	„	2.50
3)	„ uprzęży . . .	„	2.00
4)	„ ubrania żołnierza	„	4.50
5)	robocizna żołnierza . . .	„	3.00
	Razem	mk.	16.—

Kwotę mk. 16.— (11.50) pobierają odnośne oddziały za pokwitowaniem od ludności cywilnej w całości. Z kwoty tej wypłacają mk. 3.— żołnierzowi na rękę — resztujące 13 mk. (11.50) przesyłają do Komisji Kasowych, którym przynależą.

Komisje Kasowe założą specjalne ewidencje najmu koni z rubryką otrzymanych kwot, uwidaczniając kwoty wypłacone żołnierzom. Wpływ, osiągnięty od korzystających z koni skarbowych. Komisje Kasowe notują na koncie „D". Każdego miesiąca, nie później 10-go, wykaz tych wpływów Komisje Kasowe przedkładają Intendenturom odnośnych D. O. G. z prośbą o zezwolenie przelania sum na konto „Z. O". W ten sam sposób postępują Intendentury D. O. G. w stosunku do Dep. Gosp.

Na obszarach, gdzie obowiązuje waluta koronowa kurs ustalony zostaje 1 mk. = 1 kor. 75 h.

Powyższe wynagrodzenie ustalono na r. 1919

Konie oddane w używanie, mogą być każdocześnie cofnięte, a to w razie, niedotrzymania przez użytkującego powyższych warunków, względnie gdyby tego wymagały względy militarne.

Powyższe zarządzenia nie odnoszą się do terenów przyfrontowych, o ile Naczelne Dowództwo wydało, względnie wyda odmienne w tym względzie zarządzenia.

Za Ministra Spraw Wojskowych
Majewski m. p.
Gen.—ppor.

W myśl powyższego rozkazu Ministerstwa Spraw Wojskowych należy bezwłocznie zawiadomić tamt. ludność w sposób, w tamt. powiecie praktykowany.

Warszawa, dn. 21/X 1919 r. (I. W. 1420/1)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

VI.

748.

Ruch służbowy w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych we wrześniu 1919 r.

Naczelnik Państwa postanowieniem z d. 22/IX r. b. mianował inżyniera Władysława Henszla Komendantem Głównym Policji Państwowej.

Minister Spraw Wewnętrznych mianował:

Sołtana Władysława—Naczelnikiem Wydziału.

Jarmołowicza Jana—Naczelnikiem Wydziału.

Krzymuskiego Ignacego — Naczelnikiem Wydziału.

Inspektora Administracyjnego Makarewicza Tadeusza — Naczelnikiem Wydziału.

Radcę Ministerjalnego Weissbroda Władysława — Naczelnikiem Wydziału.

Radcę Ministerjalnego Komarnickiego Wacława — Naczelnikiem Wydziału.

Insp. Adm. Kat. Vb Twardo Stanisława—Inspektorem Adm. Kat. Va.

Radcę Ministerjalnego Chłapowskiego Kazimierza — Insp. Adm. Kat. Va.

St. Referenta Zielińskiego Gustawa — Radcą Ministerjalnym.

St. Referenta Grubera Henryka — Radcą Ministerjalnym.

St. Referenta Pawlikowskiego Czesława — Radcą Ministerjalnym.

St. Referenta Dulębę Zbigniewa — Radcą Ministerjalnym.

St. Referenta Mrozowskiego Bolesława — Radcą Ministerjalnym.

St. Referenta Szarskiego Kazimierza — Radcą Ministerjalnym.

St. Referenta Manteuffla Ignacego — Radcą Ministerjalnym.

Piwockiego Stanisława — Radcą Ministerjalnym.

Referenta Kasperowicza Marjana — St. Referentem.

Referenta Przybyszewskiego Józefa—St. Referentem.

Referenta Żymirskiego Juljusza — St. Referentem.

Referenta Trzcińskiego Witolda — St. Referentem.

Rutkowskiego Leopolda — Referentem.

Harmatę Stanisława — Referentem.

Sekretarza Kręckiego Augusta — Pomocnikiem Referenta.

Stawickiego Jerzego — Pomocnikiem Referenta.

Teslara Tadeusza — Sekretarzem.

Awansował: Naczelnika Kancelarji Głównej Robaczewskiego Antoniego z kat. VII do kat. VI.

Zwolnił ze służby w Ministerstwie na skutek podania:

Referenta Melanowicza Leonarda.

Pom. Referenta Noela Antoniego Eugenjusza.

Pom. Referenta Wyttka de Vitte Wacława.

Sekretarz Millerówna Halina z powodu wyjścia zamąż zmieniła nazwisko na *Pomazańska*.

Drukiem P. Ambroziewicza i „Straży Kresowej", Warszawa, Jasna Nr. 8.